

Innst. O. nr. 106

(2004-2005)

Innstilling til Odelstinget fra kommunalkomiteen

Ot.prp. nr. 82 (2004-2005)

Innstilling fra kommunalkomiteen om midlertidig lov om arbeids- og oppholdstillatelse for vietnamesere på Filippinene med nære slektninger i Norge

Til Odelstinget

SAMMENDRAG

Kommunal- og regionaldepartementet legger i proposisjonen frem forslag til lov om arbeids- og oppholdstillatelse for vietnamesere på Filippinene med nære slektninger i Norge.

Lovforslaget har sin bakgrunn i Stortingets anmodningsvedtak nr. 181 (2004-2005), der Regjeringen bes om å fremme "forslag til en tidsbegrenset særlov som kan gi hjemmel til opphold i Norge for gruppen av vietnamesiske båtflyktninger på Filippinene med nære slektninger i Norge" innen utgangen av april 2005, jf. Innst. S. nr. 69 (2004-2005). I tråd med anmodningsvedtaket gir særloven hjemmel for å gi arbeids- eller oppholdstillatelse for vietnamesere på Filippinene som har "nære slektninger" i Norge og som fyller vilkårene for status som "Remaining Vietnamese National", slik dette er definert av filippinske myndigheter, samt deres ektefeller og barn. Gruppen består av cirka 2 000 personer som har oppholdt seg svært lenge på Filippinene. Søknad fremmes etter de alminnelige reglene om arbeids- eller oppholdstillatelse i utlendingsloven, slik at søknaden fremmes gjennom den nærmeste norske utenriksstasjon og avgjøres av Utlendingsdirektoratet. Arbeids- eller oppholdstillatelse må være gitt før innreise til Norge. Tillatelsen danner grunnlag for familiegjenforening og bosettingstillatelse etter de alminnelige reglene i utlendingsloven.

Det er fra Stortingets side understreket at denne loven representerer et engangstilfelle for å løse den vanskelige situasjonen som denne gruppen har levd under i mange år. Loven vil derfor etter departementets syn ikke kunne brukes som et argument for at også andre grupper med slektninger i Norge, som ikke faller inn under familiegjenforeningsreglene, skal gis arbeids- og oppholdstillatelse i Norge.

Departementet tar sikte på å innpasse vedtak og ankomster etter lovforslaget i årets normalkvote, men forbeholder seg muligheten til å forskuttere neste års plasser. Siden vietnameserne tas ut etter den allerede budsjetterte kvoten for overføringsflyktninger, vil ikke særloven ha noen ytterligere økonomiske konsekvenser.

Gruppen vil ha rettigheter og plikter i medhold av introduksjonsloven, jf. lovforslagets § 6.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Torbjørn Andersen og Per Sandberg, fra Sosialistisk Venstreparti, Karin Andersen og Heikki Holmås, fra Kristelig Folkeparti, Ruth Stenersen og Anita Apelthun Sæle, og fra Senterpartiet, lederen Magnhild Meltveit Kleppa, vurderer den fremlagte proposisjonen til å være en god oppfølging av det stortingsflertallet vedtok i anmodningsvedtak nr. 181 (2004-2005).

Flertallet viser for øvrig til de respektive partiers merknader i Innst. S. nr. 69 (2004-2005).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sigvald Oppebøen Hansen, Reidar Sandal, Karl Eirik Schjøtt-Pedersen og Signe Øye, og fra Høyre, Pe-

ter Skovholt Gitmark, Hans Kristian Hogsnes og Kari Lise Holmberg, viser til Innst. S. nr. 69 (2004-2005). Disse medlemmer tar til etterretning at et flertall i Stortinget har gått inn for en lovendring, slik at denne gruppen får opphold i Norge og slutter seg til proposisjonen.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak til midlertidig lov

om arbeids- og oppholdstillatelse for vietnamesere på Filippinene med nære slektninger i Norge

§ 1 Rett til arbeids- eller oppholdstillatelse

Vietnamesere som kom til Filippinene før 1998, som fyller vilkårene for status som "Remaining Vietnamese National" og som har nære slektninger i Norge, jf. annet ledd, samt deres ektefeller og barn, gis etter søknad rett til arbeids- eller oppholdstillatelse i riket, jf. utlendingsloven § 7, såfremt noe annet ikke følger av loven her. Det er et vilkår at herboende slektning er norsk statsborger eller har bosettingstillatelse eller tillatelse som kan danne grunnlag for bosettingstillatelse, jf. utlendingsloven § 12, og at vedkommende ikke er besluttet utvist, jf. utlendingsloven §§ 29 og 30. For arbeids- eller oppholdstillatelse til ektefelle er det i tillegg et vilkår at ekteskapet bestod ved ikrafttreddelsen av loven her og på vedtakstidspunktet.

Med "nære slektninger" forstås i denne lov foreldre, besteforeldre, barn, barnebarn, søsken og søskenbarn, samt kjødelige tanter, onkler, nieser og nevøer.

Også andre vietnamesere på Filippinene kan etter søknad gis tillatelse som nevnt i første ledd dersom de som følge av forberedelsene av loven her har hatt særlig grunn til å forvente at slik tillatelse vil bli gitt.

§ 2 Innholdet av tillatelsen

Tillatelsen har samme rettsvirkninger som om arbeids- eller oppholdstillatelse hadde vært gitt i medhold av utlendingsloven § 8 annet ledd.

§ 3 Særlig om tillatelse til barn

Det er et vilkår at herboende er egnet som omsorgsperson for enslig mindreårig slektning som søker tillatelse etter loven.

Når et mindreårig barn søker tillatelse etter loven sammen med andre voksne enn sine foreldre, må det godtgjøres at disse rettmessig utøver foreldreansvaret. Hvis foreldrene er i live, må det godtgjøres at foreldreansvaret er overført.

Når et mindreårig barn søker tillatelse etter loven sammen med én av foreldrene, må den andre som har foreldreansvar som hovedregel samtykke til at barnet tar opphold i Norge.

§ 4 Unntak

Retten til arbeids- eller oppholdstillatelse etter § 1 gjelder ikke dersom

- a) utlendingen i utlandet har sonet eller er ilagt straff for et forhold som etter norsk lov kan føre til fengselsstraff i mer enn tre måneder. Tilsvarende gjelder ved ilagt særreaksjon som følge av straffbart forhold som nevnt eller
- b) utlendingen her i riket er ilagt straff eller særreaksjon for et forhold som kan føre til fengselsstraff i mer enn tre måneder eller flere ganger i løpet av de siste tre år er ilagt fengselsstraff.

Søknad om arbeids- og oppholdstillatelse etter § 1 kan også avslås

- a) dersom det er nødvendig av hensyn til Norges eller et annet Schengenlands nasjonale sikkerhet, offentlige orden eller internasjonale forbindelser,
- b) dersom det foreligger omstendigheter som gir særlig grunn til å frykte at utlendingen her i riket eller i et annet nordisk land vil begå en straffbar handling som kan føre til fengselsstraff i mer enn tre måneder,
- c) dersom utlendingen er innmeldt i Schengen informasjonssystem (SIS) med henblikk på ikke å tillate innreise,
- d) i samsvar med reglene i den nordiske passkontrolloverenskomsten artikkel 6, når det er sannsynlig at utlendingen vil reise inn i et annet nordisk land og trolig vil bli bortvist der fordi pass eller visum som er gyldig for innreise i landet mangler, eller det for øvrig foreligger bortvisningsgrunn i vedkommende land,
- e) når utlendingen er utvist fra riket eller fra et annet nordisk land med innreiseforbud som ennå gjelder,
- f) når utlendingen har overtrådt straffeloven §§ 147a eller 147b, eller har gitt trygt tilholdssted til noen som utlendingen kjenner til at har begått en slik forbrytelse eller
- g) når en administrativ myndighet i et land som deltar i Schengensamarbeidet har truffet endelig avgjørelse om bortvisning eller utvisning etter at utlendingen på grunn av manglende overholdelse av landets bestemmelser om utlendingers innreise eller opphold.

§ 5 Frist for å fremme søknad

Søknad om arbeids- eller oppholdstillatelse etter denne lov må fremsettes innen ett år etter lovens ikrafttreddelse.

§ 6 Forholdet til utlendingsloven og
introduksjonsloven

Utlendingsloven gjelder når ikke annet følger av loven her, likevel slik at det ikke kreves saksbehandlingsgebyr ved søknad om arbeids- eller oppholdstillatelse.

Personer som nevnt i § 1 skal ha rett og plikt til deltakelse i introduksjonsprogram etter introduksjonsloven.

§ 7 Ikrafttredelse og opphør

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Loven opphører å gjelde når alle søknader som er fremmet innen søknadsfristen er endelig avgjort, likevel senest tre år etter ikrafttredelsen.

Oslo, i kommunalkomiteen, den 31. mai 2005

Magnhild Meltveit Kleppa

leder

Heikki Holmås

ordfører